

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 17/2009 rd

Regeringens proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om principen om sista pensionsanstalt

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 19 maj 2009 en proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om principen om sista pensionsanstalt (RP 73/2009 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Maritta Hirvi, social- och hälsovårdsministeriet
- utvecklingschef Majjaliisa Takanen, Pensionskyddscentralen

- chef för juridiska ärenden Anne Perälehto-Virkkala, Kommunernas pensionsförsäkring
- jurist Keijo Karhumaa, Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf
- arbetsmarknadsjurist Riikka Kolkkala, Offentliga och privata sektorns funktionärsförbund Jyty
- förhandlingschef Seppo Väänänen, Löntagargenerationen Pardia rf
- biträdande direktör Kaija Kallinen, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- juridisk ombudsman Risto Tuominen, Företagarna i Finland.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår ändringar i lagen om pension för arbetstagare, lagen om sjömanspensioner, lagen om pension för företagare, lagen om pension för lantbruksföretagare, lagen om kommunala pensioner, lagen om statens pensioner och pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan.

Enligt propositionen ska den så kallade sista pensionsanstalten som sköter utredningen och betalningen av pensioner på de övriga pensionsanstalternas vägnar bestämmas på basis av sökandens arbetsinkomster. Behörig pensionsanstalt är i regel den pensionsanstalt där en arbetstagares eller företagares arbetsinkomster varit försäkrade till det största beloppet under de två

senaste kalenderåren före pensionsfallet. Principen om sista pensionsanstalt ska också tillämpas om den sista pensionsanstalten är en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn och arbetspensionsanstalterna inom den privata sektorn svarar för varsin andel av invalidpensionen.

En arbetstagare ska ha rätt att vid uppnådd ålderspensionsålder gå i ålderspension enligt lagen om pension för arbetstagare oberoende av om han eller hon fortsätter i ett förtroendeuppdrag som är försäkrat i enlighet med lagen om pension för arbetstagare. Som villkor gäller att det anställningsförhållande som arbetstagaren vill gå i ålderspension från har upphört.

Dessutom föreslår regeringen en del andra ändringar som främst är av teknisk art.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2010. Ändringarna som gäller bestäm-

mandet av behörig pensionsanstalt inom den privata sektorn och sista pensionsanstalt föreslås dock träda i kraft först den 1 januari 2012.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Syftet med propositionen är dels att göra det lättare för pensionstagare att sköta pensionsärenden, dels att göra verkställigheten av arbetspensionslagarna tydligare. Regeringen föreslår att bestämmelserna om den sista pensionsanstalt som sköter ett pensionsärende ska anpassas efter de ändringar som gjorts i pensionslagarna. Samtidigt fördjupas samordningen av pensionsystemen för den privata respektive offentliga sektorn också när det gäller verkställigheten. I regel bestäms den sista pensionsanstalten enligt var arbetstagaren eller företagaren varit försäkrad till det största beloppet under de två sista åren före pensionsfallet.

Propositionen avhjälpes också den brist i den nuvarande lagstiftningen som gäller pensionsrätt för förtroendevalda. En arbetstagare har hädanefter rätt att gå i ålderspension enligt lagen om pension för arbetstagare även om han eller hon fortsätter i ett förtroendeuppdrag. I övrigt påverkas pensionsförmånerna inte av propositionen.

Förslag till beslut

Utskottet föreslår

att lagförslagen godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 28 maj 2009

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Juha Rehula /cent
vordf. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
medl. Outi Alanko-Kahiluoto /gröna
Maria Guzenina-Richardson /sd
Hannakaisa Heikkinen /cent
Anneli Kiljunen /sd

Marjaana Koskinen /sd
Jukka Mäkelä /saml
Håkan Nordman /sv
Päivi Räsänen /kd
Erkki Virtanen /vänst
ers. Tapani Mäkinen /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Eila Mäkipää.